INNHALDSLISTE:

Barnehagen sin historikk, utlån av barnehagen, samarbeidspartar, kontaktinformasjon	2
Fagområder, evaluering og tema i bhg	3
Pedagogisk plattform, samspelsmetoden dialog	4
Marte meo	5
Barns medverknad,	6
Oppstart og tilvenning	7
Kalender August	**8**
Foreldremedverknad, samarbeidsutvalet, Foreldrearbeidsutvalet	9
Kalender September	**10**
Natur, miljø og teknologi	11
Digital praksis	11
Kalender Oktober	**12**
Kropp, rørsle, mat og helse	13
Kalender November	**14**
Etikk, religion og filosofi	15
Sjukdom, barnepass i eksamensperioder	15
Kalender Desember	**16**
Kommunikasjon, språk og tekst	17
Eventyr, kafègjengen	17
Kalender Januar	**18**
Nærmiljø og samfunn	19
Bursdagfeiring, solfest	19
Kalender Februar	**20**
Mengd, rom og form	21
Barnehagedag, akedag, påskefrukost	21
Kalender Mars	**22**
Kunst, kultur og kreativitet	23
Kalender April	**24**
Overgang barnehage - skule, dugnad, 17.mai	25
Kalender mai	**26**
Miljøfyrtårn, Sommarfest, stenging/ oppstart	27
Kalender Juni	**28**
Kalender Juli	**29**
Årshjul	30

Sogndal Studentbarnehage

Sogndal Studentbarnehage er eigd og driven av Studentsamskipnaden på Vestlandet/Saman. Saman er ein velferdsorganisasjon for studentar ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Her i Sogndal driv Saman òg kantine, bokhandel, bustad, drift og studenthuset Meieriet.

Sogndal Studentbarnehage er ein 3-avdelings barnehage med 44 plassar. Det er to småbarnsavdelingar, Sol og Stjerne, der er det 20 plassar for barn i alderen 0-3 år. Måne er ein 3-6 års avdeling med plass til 24 barn.

Historikk

Sogndal Studentbarnehage opna 1.mars 1995. Då hadde me lokale på 2 stadar, ein småbarnsavdeling med plass til 10 born, i Sogndal sentrum. Dei andre barna, 34 plassar, heldt til på Kjørnes. 1.august 2003 opna me eigen barnehage her i Dalavegen 10. Barnehagen ligg lunt til i sentrum, nær skog, butikk, høgskulen, helsestasjonen, skulen m.m.

Bruk av barnehagen

Barnehagen er stengt alle ettermiddagar og helgar. Barnehagen kan lånast til sosiale samankomstar, bursdagsfeiringar, dåp, konfirmasjon og liknande Føresette har høve til å låne barnehagen gratis, de må kun rydde og vaske etter dykk. Kontakt styrar for å avtale lån av barnehagen.

Eksamensgaranti

Dersom barnet ditt blir sjukt, eller det er planleggingsdag den dagen du skal ha eksamen, kontakt styrar så finn me ei løysing.

Samarbeidspartar

Sogndal studentbarnehage har eit tett og godt samarbeid med dei ulike barnehagane, og ulike instansar som Indre Sogn PPT, helsestasjonen, Sogndal kommune, BUP og barnevern.

Høgskulen på Vestlandet

Sogndal Studentbarnehage er øvingsbarnehage for HVL: Dette gjer at det i periodar er studentar frå ulike studieretningar. Dette synest barn og vaksne er kjekt. Barna får vera med på spanande aktivitetar, og dei tilsette får fagleg oppdatering. Studentane har teieplikt, og dersom eit av barna i barnhagen skal intervjuast eller observerast, skal dette avklarast med foreldre/føresette på førehand.

Kontaktinformasjon

Sogndal Studentbarnehage
Dalavegen 10
6856 Sogndal

Tlf: 901 61 334
e-post: sogndal.barnehage@sammen.no

Fagområda gjennom året

Barnehagen vil gjennom heile året jobbe med alle fagområdene. I nokre månader har me ekstra fokus på eit einskild område. Meir informasjon finn du på www.sammen.no «Periodebestemt emneplan»

Oktober:	Natur, miljø og teknikk	Februar:	Nærmiljø og samfunn
November:	Kropp, rørsle, mat og helse	Mars:	Tal, mengd og rom
Desember:	Etikk, religion og filosofi	April:	Kunst, kultur og kreativitet
Januar:	Kommunikasjon, språk og tekst		

Evaluering av barnehagen

Kvart år evaluerer barnehagen, saman med føresette, korleis barnehagen har fungert inneverande barnehageår. Evaluering og medverknad kan skje på mange måtar:

- Gjennom daglege samtalar med føresette, det som kjem fram blir skrive ned og tatt med i evalueringa,
- Annakvar månad kjem Studentbarnavisa ut med personalet si evaluering av arbeidet.
- På personalmøta har me evaluering av førre periode som fast agenda
- Samarbeidsutvalet (SU) i barnehagen, beståande av representantar frå foreldre, personalet, og eigar, har eit eige evalueringsmøte på slutten av barnehageåret. Då skal både innhald og drift evaluerast. Det som kjem fram tek me med oss vidare i planlegging av neste barnehageår.

Sjå www.sammen.no «Vurdering og dokumentasjon»

Satsingsområde

Kvart år har barnehagen eit satsingsområde. Dette er tema me er forplikta til å jobbe med, saman med dei andre barnehagane i kommunen. Kurs og opplegg i barnehagen blir «farga» av desse satsingsområda. Meir informasjon finn de på www.sogndal.kommune.no

Tema i barnehagen

Kvart år vel me tema me ynskjer å jobbe ekstra med. Grunnen til val av tema kan vere ynskje frå personalgruppa, føresette, eller strømmingar i samfunnet rundt oss. Meir informasjon finn de på www.sammen.no «Tema for barnehageåret»

Handtering av konfliktar

Dersom det skulle oppstå konfliktar, og ein har vanskar med å løyse den, har barnehagen laga ei skjematisk oversikt over korleis ein skal gå fram. Sjå www.sammen.no «Konflikthandtering»

Studentbarnehagen si pedagogiske plattform

Årsplanen skal byggje på Rammeplan for barnehagen, dei felles kommunale satsingsområda, og barnehagen sine eigne utviklingsplanar og satsingsområder. Me skal ta omsyn til barnegruppa, enkeltbarn, føresette, personalressursar, bygningar, uteleikeplassen, nærområdet til barnehagen og økonomi.

Vår hovudmålsetjing

I vår barnehage vil me at borna skal stå i fokus. Dei skal oppleve ein tryggleik og ein omsorg, som gjer at dei kan utvikle seg individuelt, og saman med andre. Me skal ha respekt for at me er ulike, og me skal alle ha eit ansvar for kvarandre.

Foreldra skal oppleva barnehagen som ein stad der borna trivst, medan dei sjølve er i ein travel studiesituasjon. Foreldra skal oppleve at deira born får seie si meining, og bli teken på alvor av personalet

Sosial kompetanse

For å jobbe mot våre verdiar i barnehagen, nyttar vi oss av teoriane til Kari Lamer i alle situasjonar i barnehagekvardagen. Utvikling av sosiale dugleikar skjer i leik, i samspel mellom barn – vaksne, i samspel mellom barn – barn, i rutinesituasjonar, og i vaksenstyrte aktivitetar.

Personalet i barnehagen er rollemodellar i alt me gjere, og skal gjennom eigen væremåte bidra til auka sosial kompetanse hjå barna.

Viktige eigenskapar me tek utgangspunkt i er:

- Empati
- Prososial handling
- Sjølvhevding
- Sjølvkontroll
- Leik, glede og humor
- Problemløysing

Samspelsmetoden dialog

For å nå tak i måla om god sosial kompetanse, nyttar me samspelsmetoden Dialog, av Sigrid Hviding. Dette er ein metode for å langsiktig endre og styrke kvaliteten på samspelet mellom menneske. Deler av personalgruppa er blitt kursa i metoden, som me jobbar utifrå i kvardagen.

Metoden byggjer på 7 prinsipp:

1. Vis at du bryr deg om barnet
2. Juster deg etter barnet
3. Snakk positivt om det barnet gjer, eller er oppteken av
4. Gi ros og anerkjenning
5. Ha felles fokus
6. Gi meinig til barnet sine opplevingar
7. Set positive grenser.

Omsorg

Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vere trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik (Rammeplan 2017 s. 19). For å nå dette må personalet i vår barnehage bidra til å dekkje barna sitt behov for omsorg, inkludert behovet for ro og kvile. Omsorg er alle handlingar som er knytt til stell og pleie, og som har ei psykisk side. Omsorg er når personalet er lydhøyre og nære, og har evne og vilje til samspel. Omsorg skal prege alle situasjonar i barnehagen sitt indre liv. Personalet i barnehagen skal ta vare på barna, me skal beskytte barna, og sjå deira behov. Me kan sjå omsorg i dei grunnleggjande aktivitetane som det å skifte bleier, trøyste eit barn, eller å lage eit hyggjeleg måltid. Me stiller krav til at personalet er merksame og opne for det unike i kvart einskild barn. Dette krev at personalet er bevisst si rolle og jobbar systematisk for heile tida å utvikle sin omsorgspraksis. Omsorg er ein naudsynt føresetnad for all læring.

Danning

I barnehagen sine styringsdokument har omgrepet danning erstatte omgrepet oppdraging. Danning er ein livslang prosess som mellom anna handlar om å oppmuntre barna til å vere prøvande til og nysgjerrige på omverda, og bidra til å leggje grunnlaget for modig, sjølvstendig og ansvarleg deltaking i demokratiske fellesskap (Rammeplan 2017 s. 21).

I barnehagen skal me byggje opp kjensla av samhald og solidaritet. Me skal samstundes verdsetje individuelle uttrykk og handlingar, og det unike i kvart einskild barn. Personalet i barnehagen har ei viktig oppgåve saman med barna, der dei reflekterer over korleis våre handlingar har innverknad på samfunnet rundt oss.

Marte Meo

I Sammen Barnehagane nyttar ein Marte Meo jamnleg til rettleiing av personalet. Marte Meo er ein metode som me nyttar video og visuelle bilder av samspel som utgangspunkt for rettleiing. Metoden er ein praktisk modell til utvikling av nye dugleikar i det daglige samspelet med barn. Dei visuelle bilda gir oss konkret informasjon "skritt for skritt" om kva som skjer i samspelet, samtundes som metoden gir oss ei mogelegheit til å binde saman teori og praksis.

Hensikta med å bruke metoden i arbeidet vårt er å få:

- auka kunnskap om samspel
- betre og sterkere kvalitet på samspelet
- felles forståing for prinsippa for støttende kommunikasjon
- større forståing og innsikt i det enkelte barnet
- utviklet evna til observasjon
- reflektera over eiga rolle i møte med det einskilde barn

Leik

Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast (Rammeplan 2017 s. 20). Me skal sjå til at leik og venskap får gode vilkår. I Rammeplan står det at leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling. Å få delta i leik, og få vener er grunnleggande for barna sin trivsel, og for å få ein meiningsfull kvardag i barnehagen. Leiken har mange uttrykksformer som kan føre til forståing og vennskap på tvers av alder, språkleg og kulturell ulikskap. I barnehagen snakkar me ofte om den formelle og den uformelle leiken. Den formelle der vaksne har planlagt og lagt rammer, og den uformelle der barna sjølv planlegg og er deltakande. I begge typar leik er vaksenrolla viktig, me skal vere der og observere, støtte, delta, rettleie, og aktivt bidra til at alle kjem inn i leiken, og alltid på barna sine premissar.

Det er gjennom leiken at barn lærer og erfarer.

Lær med kroppen og det sit i hovudet

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskap og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspel (Rammeplan 2017 s.22). Det er viktig for alle barn å kjenne at ein er viktig for fellesskapet, og å vere i eit positivt samspel med andre barn og vaksne. Barnehagen har ei særs viktig oppgåve i å aktivt legge til rette for utvikling av venskap og sosialt fellesskap.

Det du trur om meg, slik du er mot meg, korleis du ser på meg, kva du gjer mot meg – slik blir eg.

Barna si medverknad

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk til kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen, jf. Barnehagelova §§1 og 3, grunnlova §104, og FNs barnekonvensjon art.12 nr.1.

I dette arbeidet må personalet i barnehagen vera særs bevisste på dei ulike uttrykksformene til barna, og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alderen, erfaringane, dei individuelle føresetnadane og behova til barna. Eit viktig poeng er òg at barna ikkje skal få meir ansvar enn dei er rusta til å ta.

Oppstart og tilvenning

Me ynskjer at alle barn og føresette skal få ein god oppstart, så me forsøker å setje av god til alle i første møte med barnehagen.

Me legg vekt på:

- Å setje av tid til å snakke med føresette om vanar og behov til den einskilde.
- Å lære inn nye rutinar i barnehagen
- Å få i gang ein god leik med dei andre barna.

I barnehagen må alle ha med seg

- Bleier (ikkje up&og)
- Sklisokker/tøfler
- Ekstra byteklede, gjerne to sett
- Skotøy og klede etter årstid
- Mat

Kjernetid

Kjernetida i barnehagen er frå 09.30 – 14.00. Me ynskjer at de gir oss beskjed, dersom barnet kjem seinare/henta tidlegare, då kjernetida blir brukt til aktivitetar, planlagde/spontane turar og liknande.

Mat

Barna får mjølk og frukt i barnehagen, frukt et me to gonger for dagen. Ein dag i veka serverer me varm mat, dette er stort sett fredagane. Dei andre dagane må barna ha med eigen matpakke.

August						
M	T	O	T	F	L	S
		1 Planleggingsdag	2 Planleggingsdag	3 Første dag etter ferie	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27 **Bli-kjent-middag**	28	29	30	31		

Foreldremedverknad

To omgrep i lova, *forståing og samarbeid,* dekker ulike sider ved kontakten mellom barnehage og føresette. Med forståing meiner me gjensidig respekt for kvarandre, og ansvar og oppgåver knytt til barnet. Med samarbeid meiner me regelmessig kontakt, der ein utvekslar erfaring og meining. Samarbeidet mellom føresette og personale skal gi føresette moglegheit til å byggje ei naudsynt, gjensidig forståing for dei dilemma som kan oppstå, når omsynet til enkeltbarnet må sjåast i samanheng med forhold i barnegruppa. Føresette blir sikra medverknad gjennom deltaking i Foreldrerådsutval og Samarbeidsutval.

Foreldreråd og samarbeidsutval

Foreldrerådet skal fremje fellesinteressene til føresette og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skapar eit godt barnehagemiljø (Rammeplanen 2017 s.30). Foreldrerådet er satt saman av ein representant kvar frå Sol og Stjerne, og to representantar frå Måne. Styrar kallar inn til det første møtet.

Samarbeidsutvalet skal vere eit rådgivande, kontaktskapande og samordnande organ. Samarbeidsutvalet skal få inn saker som er viktige for innhaldet i og verksemda til barnehagen, og for forholdet til føresette. Samarbeidsutvalet er satt saman av 2 representantar frå foreldregruppa, 2 frå personalet, styrar som sit som eigars representant. Styrar kallar inn til første møte.

Dagleg kontakt

Den kontakten som skjer dagleg, er den viktigaste kontakten mellom føresette og barnehagen. Meldingar og hendingar frå både heim og barnehage kan forteljast om, små og store ting som har eller kan ha, påverknad på barnas kvardag.

Andre situasjonar som kan påverka til eit god kontakt og samarbeid mellom heim og barnehage er:

- foreldrekaffi/middag/basar
- dugnad i barnehagen.

Foreldremøte

Barnehagen arrangerer foreldremøte i september, der går me gjennom kva barnehagen skal jobbe med, praktiske opplysingar, ein har eksterne føredragshaldarar og liknande.

Barnehagen set opp barnepass for dei føresette som har behov for det, for å kunne møte på foreldremøte

September

M	T	O	T	F	L	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12 Foreldremøte	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for eit mangfald av opplevingar og aktivitetar til alle årstider og i all slags vêr. I arbeidet med dette fagområdet skal barnehagen bidra til at barna blir glade i å ferdas i, og vere ute i naturen. Me skal gje dei erfaringar med naturen som fremjar evna til å vera i naturen til alle årstider. Gjennom dette skal me òg bidra til at barna får forståing for eigenarten til naturen, og fremje vilje til å verne om naturressursane, bevare det biologiske mangfaldet, og bidra til berekraftig utvikling.

Barnehagen skal leggje til rette for at barna får oppleve at naturen er ein arena for leik og læring, me skal støtte opp om barna si undring til kva som skjer i naturen.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage:

Etter å ha jobba med pilotprosjektet" Entreprenørskap i barnehagen" har me sett kor viktig det er at barna får vera med i heile prosessar, dette for å fremja kunnskap om korleis samfunnet heng saman. Eit døme på dette kan vere at dei plantar i kjøkkenhagen, tek vare på og vatnar plantene, dei haustar, dei behandlar produktet fram til dei foredlar, sel eller serverer produktet.
For meir informasjon, sjå www.sammen.no «Fagområda»

Barn heilt ned i småbarnsalder undrar seg over enkle naturfenomen, slik som is/snø som smeltar, sjå frø som veks m.m
På stor avdeling er forsking veldig spennande, og det er berre fantasien til dei vaksne som stoppar for kva me kan halde på med. Me snakkar om det som skjer i matproduksjon, om liv og død, dei er mykje ute til alle årstider og opplev naturen i endring

Digital praksis

«Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barna» Rammeplan 2017, s.44
Gjennom Rammeplan er barnehagen forplikta til å jobbe med digitale verktøy. Me skal bruke digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, og i desse prosessane skal alltid vaksne vere aktive saman med borna. Me skal leggje til rette for utforsking, leik, læring og sjå til at barna sjølve er med å skape noko. Det er dei vaksne sitt ansvar å utvise digital dømmekraft, vurdere om bruken er relevant og eigna, og bidra til at barna utviklar ei sunn haldning til bruken at digitale verktøy og dømmekraft knytt til dette.
Hjå oss i Studentbarnehagen nyttar me iPad og Prowise i dette arbeidet. Me har tilgang til t.d Salaby, som pedagogisk materiell, og ulike program på Prowise som ein kan nytte seg av. TV-program, som t.d. «Bli med heim», «Sånn er jeg, og sånn er det» og «Planetpatruljen», blir nytta inn mot opplegg på avdelingane, for å skape forståing, synleggjere mangfald, utvikle respekt og toleranse, og skape engasjement.
Det er forskjell på bruken av digitale verktøy på Sol/Stjerne og Måne, det er naturleg at digitale verktøy blir brukt meir med dei eldste, som kan vere meir delaktige i bruken.

Foreldresamtalar

Alle føresette får tilbod om samtale minimum ein gang i året. For nye barn blir det sett opp samtaler i oktober/november, og for dei andre blir det satt opp samtale på nyåret. Me set opp ekstra samtaler dersom det skulle vera behov eller ynskje om det, frå føresette eller personalet.

Oktober

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15 **3BLU praksisstart**	16	17	18	19	20	21
22 **2BLU praksisstart**	23	24	25 FN basar	26	27	28
29	30	31				

Kropp, rørsle, mat og helse

Vanar og handlingsmønster tek form alt frå tidleg alder av. Gode vanar som ein tileigner seg i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal leggje til rette for at alle barn kan oppleve rørsleglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære, og psykisk og fysisk helse. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjende med kroppen sin og blir bevisste på sine eigne og andre sine grenser.

Dokumentasjon er med på å gi føresette informasjon om kva barna opplever, lærer og gjer i barnehagen, og det synleggjer korleis personalet arbeider for å oppfylle krava i barnehagelove og rammeplanen. Me vil bruke bilete for å dokumentere arbeidet vårt, og barnas kvardag i barnehagen.

Barn sin kontakt med andre startar ofte med kroppslege signal og aktivitetar, dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Veksling mellom aktivitet og kvile, og eit sunt og variert kosthald, er av stor betydning for å utvikle ein sunn kropp.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage

Desse bildedokumentasjonane heng i garderoben på døra. Barn har rett til vern om sin personlege identitet. Eit etisk perspektiv skal difor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppa eller enkeltbarn

FN basar

Kvart år i oktober arrangera barnehagen Fn basar. Me inviterar då alle foreldre til basar kor me et midag saman og loddar ut gevinstar. Inntektene går til Forut sin barneaksjon. Forut har eit pedagogisk opplegg som stor avdeling alltid følger fram mot basaren. I det pedagogiske opplegget lærer dei om korleis barn i andre land lever. Dette gir kunnskap om globale forskjellar, ulikskap og samanhengar på eit nivå som barn i Norge forstår og synest er spanande.

Me freistar organisere dagen, slik at det blir veksling mellom periodar med aktivitet, kvile, mat og frukt. Me legg aktivitetane på eit nivå så alle kan meistre, ein fin balanse mellom meistring og utfordring. Me går turar i nærområdet for å gi barna utfordringar dei ikkje får på uteområdet vårt. Dei vaksne si rolle blir å oppmuntre og oppfordre barna til å vera fysisk aktive i trygge omgjevnader. I studentbarnehagen skal barna få utfordringar tilpassa barnas alder, det er viktig for oss å sjå at alle born får oppleve meistringskjensle. Sjå www.sammen.no «Fagområde» for meir informasjon.erspektiv

November

M	T	O	T	F	L	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9 2BLU praksis slutt 3BLU praksis slutt	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme korleis me oppfattar verda og menneska, og pregar verdiar, normer og haldningar. Fagområdet ser særleg på barnehagen sitt samfunnsmandat og verdigrunnlag i eit samfunn som er prega av livssynsmangfald.

Barnehagen skal la barna få kjennskap til forteljingar, tradisjonar, verdiar og høgtider i ulike religionar og livssyn, og erfaringar med at kulturelle uttrykk har ein eigenverdi. Me skal skape interesse for mangfaldet i samfunnet og forståing for livsverda og levesettet til andre menneske. Gjennom undring og samtale over eksistensielle og etiske spørsmål, skal me leggje grunnlag for kritisk tenking og dømmekraft

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage:

Studentbarnehagen driv etter gjeldande lover og reglar. Samarbeidsutvalet er med på å fastsetje korleis me formidlar og markerer høgtider. Fram mot julehøgtida er fokus på å roe ned, og å glede andre. Me syng julesongar, bakar kaker, lagar gåver og pynt. Me freistar å formidle den kulturelle tradisjonen i samband med Lucia, jul og påske. Me inviterer til gløggfest på Lucia, for barna arrangerer me nissegrautfest, og før påske arrangerer me frukost. Dersom ein har barn med ein anna kulturell og religiøs bakgrunn, ynskjer me å formidle og markere dette. For meir informasjon, sjå www.sammen.no «fagområda»

Sjukdom

Dersom barnet er sjukt, ynskjer me å få melding om dette innan 09.30. Dette for å kunne planlegge dagen og disponere bemanninga best mogleg. Barnehagen følgjer Folkehelseinstituttet sine retningslinjer når det gjeld sjukdom, og tek kontakt med føresette og har god dialog der dersom eit barn blir sjuk i barnehagen. Sjå www.sammen.no «Barnehage og smittevern» for meir informasjon.

Eksamenspass

Barnehagen opnar opp for barnepass i eksamensperiodar. Det vil bli hengt gitt ut lappar til dei det gjeld.

Desember

M	T	O	T	F	L	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13 Luciafrokost	14	15	16
17	18 Nissefest	19	20	21	22	23
24/31 **Julafta/nyttårsafta** **Stengt**	25 1.juledag Stengt	26 2.juledag Stengt	27 Stengt	28 Stengt	29 Stengt	30 Stengt

Kommunikasjon, språk og tekst

Tidleg og god språkstimulering er ein viktig del av barnehagen sitt innhald. Både den non-verbale og verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle eit godt muntleg språk. Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståinga, språkkompetansen og eit mangfald av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språkformer og dialektar gjennom rim, regler, songar, litteratur og tekstar frå notid og fortid. Personalet i barnehagen må samtale med barna om opplevingar, tankar og kjensler, dette er naudsynt for å utvikle eit rikt språk.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage

For å få på plass god kommunikasjon, treng ein vaksne som er stabile og trygge, og som tek seg tid til å snakke *med* barna, både verbalt og non-verbalt. Me kommuniserer heile dagen, gjennom leik, song, undring og refleksjon.
For meir informasjon, sjå www.sammen.no «fagområda»

Eventyr

Det er fast tradisjon i studentbarnehagen å jobbe ekstra med fagområdet språk, tekst og kommunikasjon, i januar/februar. Ein fortel ulike eventyr, syng og dramatiserer, og syner dette for kvarandre som avslutning. Dette arbeidet gir barna næring til å utvikle leiken, dei lærer nye omgrep, og dette gir igjen næring til språkutviklinga.

Kafègjengen

Dei eldste i barnehagen blir medlemar av kafègjengen, når me startar opp att om hausten. Dette er ei forlenging av pilotprosjekt kalla «Entrepenørskap i barnehagen» som starta i 2006. Kafègjengen er med på matlaging, organisering i samband med arrangement, og er med å ha ansvar for åkeren vår.
Meir informasjon finn de på www.sammen.no «Tema for barnehageåret»

Etter nyttår byrjar ein jobbe systematisk med dei som skal byrje på skulen. Ein har fokus på å bli sjølvstendig, ein besøker Trudvang for å bli kjent med området der, ein spelar spel, øver på å følgje reglar og vente på tur. I tillegg har ein ulike skuleførebuande aktivitetar, som t.d. å øve på blyantgrep, og bordaktivitetar som høver gruppa. Meir informasjon finn de på www.sammen.no « plan for overgang barnehage – skule»

Januar

M	T	O	T	F	L	S
	1 1.nyttårsdag	2 Planleggingsdag, bhg stengt	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Nærmiljø og samfunn

Barnas medverknad i kvardagslivet i barnehagen legg grunnlaget for vidare innsikt i og erfaring med å delta i eit demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjende med sitt eige nærmiljø, samfunn og verda, gjennom utforsking, opplevingar og erfaringar. Barnehagen skal leggje vekt på å styrke kunnskap om og erfaring med lokale tradisjonar, samfunnsinstitusjonar og yrke, slik at barna kan oppleve tilhøyrsle til nærmiljøet. Kulturelt mangfald, ulike levemåtar, og forskjellige familieformer er ein del av fagområdet, det omfattar òg kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon, og kjenneskap til nasjonale minoritetar.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage:

Som nemnt tidlegare har barnehagen vore med på prosjektet «entreprenørskap i barnehagen», noko som gjer at barnehagen er bevisst på å lære og forklare at vi alle er ein del av noko større, me må alle bidra, og me er alle viktige i ein større samanheng. Barna opplever demokratiet sine spelereglar, me er alle like mykje verdt, sjølv om me er ulike, det er lov å vera ulike og meine ulike ting. For meir informasjon sjå www.sammen.no «fagområda

Bursdagsfeiring

I barnehagen blir alle barn feira på bursdagen sin, det blir hengt ut flagg, bilete og ballongar utanfor inngangen til avdelinga. Korleis ein markerer det på kvar avdeling er ulikt, snakk med personalet på din avdeling om korleis ein markerer det.

Solfest

Solfest er ein fast tradisjon i vår barnehage, då er heile barnehagen med på å feire at sola er komen attende. Me markerer at me går mot lysare tider, og at naturen byrjar vakne til liv att. Dei vaksne dramatiserer møtet mellom kong Vinter og dronning Sol, me kler oss alle i gult, syng og dansar.

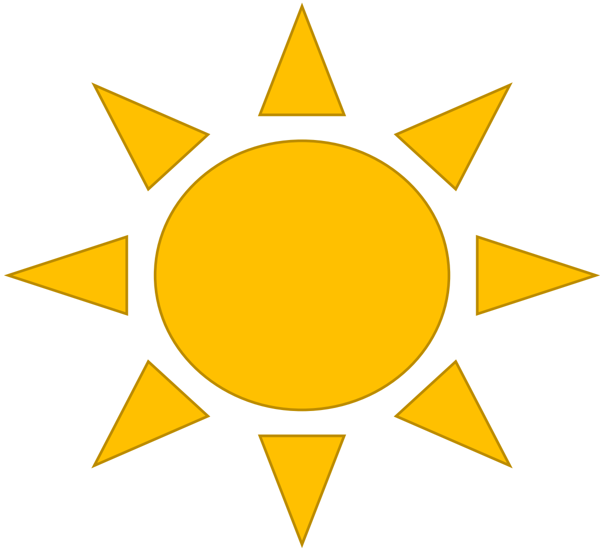

Februar

M	T	O	T	F	L	S
				1	2	3
4	5	6 Samefolkets dag	7	8	9	10
11	12	13	14	15 Solfest	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25 **2 blu praksisstart**	26	27	28			

Mengd, rom og form

Fagområdet handlar om å oppdage, utforske og skape strukturar, og hjelper barn til å forstå samanhengar i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal leggje til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagleglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur, og ved sjølve vera kreative og skapande. Arbeidet med fagområdet skal stimulere barna til undring, nysgjerrigheit og motivasjon for problemløysing. Fagområdet omfattar leikande og undersøkjande arbeid med samanlikning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tal, teljing og måling.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage

Barnehagen har ulike leiker og hjelpemiddel som fremjar leik med tal og form, barna får nytte ulike spel, teknologi, klossar og formingsmateriell som kan fremje den matematiske undringa. Personalet et bevisst bruken av matematiske omgrep, og me freistar stimulere til matematisk glede i leiken. Me snakkar om ulike størrelsar og former, me tel og veg ting.
Meir informasjon finn de på www.sammen.no «fagområda»

Barnehagedagen

Kvart år i mars/april markerer me barnehagedagen. Tema for barnehagedagen er ulikt frå år til år, og det avgjer korleis me vel å markere dagen.

Akedag

Kvart år reiser me til Hodlekve for å ake og leike i snøen, me har med pølser, varm saft eller kakao, og kanskje blir det ein liten godteribit til alle. Denne dagen leiger barnehagen buss. Det kan vere aktuelt at dei yngste borna blir i barnehagen.

Påskefrokost

Siste veka før påske inviterer me alle føresette til frukost i barnehagen. Kafègjengen har ansvar for å vere med på å handle inn og lage til. Me inviterer òg ordføraren, tenesteleiar for barnehagane i kommunen, og representantar frå samskipnaden.

Mars

M	T	O	T	F	L	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29 BLU-praksis slutt	30	31

Kunst, kultur og kreativitet

Dette fagområdet tek føre seg uttrykksformer som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstariske og kulturelle uttrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar. Personalet i barnehagen skal stimulere nysgjerrighet, utvide forståinga deira, og bidra til undring. Opplevingar med kunst og kultur i barnehagen skal leggje grunnlag for tilhøyrsle, deltaking og eige skapande arbeid. Barna skal støttast i å vera aktive og skape eigne kunstariske og kulturelle uttrykk.

Døme på korleis me jobbar med dette i vår barnehage

Dagleg er me gjennom fleire av dei estetiske faga i barnehagen. Det er naturleg for born å uttrykkje seg gjennom dette fagområdet. I barnehagen vil barn ha tilgang på bilete, musikk, instrument, utkledningsklede og variert formingsutstyr. Det er ofte gjennom dei estetiske faga me tileignar oss ny lærdom og får utløp for kjensler. Me oppmodar barna til å «gå inn i denne verda». Sjå www.sammen.no «fagområda» for meir informasjon.

Sirkelen

Me bruker sirkelen for å illustrere barna sin verden i barnehagen. Her ser ein barnet sine behov og dei vaksne sine oppgåver. Den vaksne er «kilen» inn til barnet, og skal vere pålen som ser barnets behov, støtter og stimulerer dei i utviklinga.

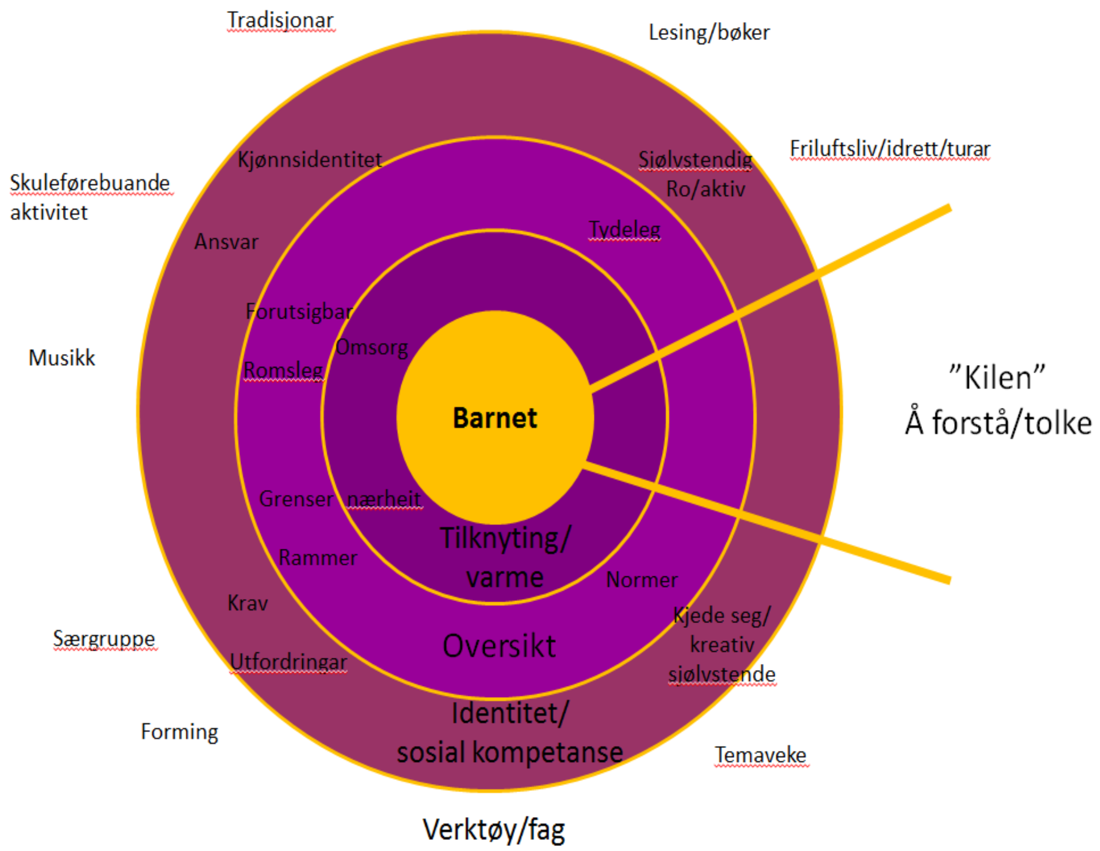

April

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11 Påskefrukost	12	13	14
15 **stengt**	16 Stengt	17 Stengt	18 Skjærtorsdag Stengt	19 Langfredag Stengt	20 Påskeafta	21 1.påskedag
22 **2.påskedag** **Stengt**	23	24	25	26	27	28
29	30					

Overgangen mellom barnehage og skule

Barnehagen skal i samarbeid med føresette og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt skulefritidsordning. Barnehage og skule bør utveksle kunnskap og informasjon som kan hjelpe på overgangen, og starten på skulen. For å gjere dette må barnehagen hente inn samtykke frå føresette.

Barnehagen tek utgangspunkt i Sogndal kommune sin «plan for overgang barnehage - skule», og har eit godt samarbeid med Trudvang.

På våren vil det bli lagt opp til at skulestartarane får besøke skulen ved fleire høve, gjennom formelle turar planlagt av skulen, og spontane turar på skulen sitt uteområde.

Føresette som har barn som skal starte på skulen, får informasjon gjennom barnehagen.

Skulestartarane

På slutten av året vil det bli fleire turar til skulen, og andre stadar i nærområdet. Skulestartarane skal ha ei felles avslutning på slutten av barnehageåret. Dette vil føregå på ettermiddag. Ein vil òg freiste å avtale treff/felles turar med andre skulestartarar i andre barnehagar.

Dugnad

Ein ettermiddag i mai arrangerer barnehagen dugnad. Me håpar då at alle kan setje av rundt 30 minutt ved henting, til å hjelpe til med enkle oppgåver som å rake, skrape maling, klyppe gras, vende sand i sandkassa. Barnehagen stiller med enkel servering.

I SU har det kome fram at enkelte føresette kunne tenkt seg å bidrege meir, dette takkar vi for. Dersom det vil bli behov for hjelp til litt større prosjekt, vil det blir hengt oppslag på dør så føresette kan skrive seg på.

17.mai

Før 17.mai øver me på å gå i tog, me øver på nasjonalsongen, ser på flagget og historia rundt kvifor me kan feire nasjonaldagen vår. Me feirar dagen med å gå i tog, ete rømmegraut og spekemat, og synge «Ja, vi elsker». Sjølve nasjonaldagen er det FAU som har ansvar for å bære fana i barnetoget. Dersom det er ynskjeleg kan FAU òg ta initiativ til ei samling i barnehagen.

Mai

M	T	O	T	F	L	S
		1.mai Stengt	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16 Øver til 17.mai i bhg	17 Norges Nasjonaldag Stengt	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30 Kr.himmelfatsdag Stengt	31		

Miljøfyrtårn

Sogndal studentbarnehage er blitt sertifisert som miljøfyrtårn 2018-2021. Det betyr at ein innfrir ein del av krav frå miljøfyrtårn for å få denne sertifiseringa. Det betyr blant anna at barnehagen kildesorterar, tenkjer gjenbruk, me er med på den nasjonale ryddedagen og stor avdeling nyttar eit miljøpedagogisk verkty kalla «Miljøagentene». Me oppfordrar føresette til òg å ha ei bevisst haldning til kjeldesortering og energibruk, og å ta med borna i arbeidet.

Vurdering

Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet, vurderingsarbeidet skal byggje på felles refleksjonar frå heile personalgruppa. I barnehagen løyser me det slik at det er avsatt tid både på avdelingsmøte og personalmøte til evaluering og vurdering. Samstundes som ein skal evaluere det pedagogiske arbeidet, skal ein òg observere enkeltbarn og heile barnegruppa, og vurdere trivsel og allsidig utvikling.

Observasjon

I barnehagen observerer me barna for å kunne sjå utviklinga deira. Me bruker skjemaet «Alle med» som uutgangspunkt. Det hjelp oss til å få betre oversikt og innsikt, og for å vidareutvikle og gi ny næring til leik og lærig.

Sommarfest

Kvart år arrangerer barnehagen sommarfest på slutten av barnehageåret. Føresette tek med seg grillmat, barnehagen ordnar med store grillar. Kafègjengen hjelper til med å lage salat og fruktfat. Festen startar på ettermiddag, med litt underhaldning, og presentasjon av kommande kafègjeng.

Stenging og oppstart

Studentbarnehagen har sommarstengt i veke 28,29,30. Barnehageåret opnar 07.15 og stenger 16.15 måndag til fredag. Mellom jul og nyttår og i påskeveka er barnehagen stengt.

Juni

M	T	O	T	F	L	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9 1.pinsedag
10 **2.pinsedag** **Stengt**	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Juli

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8 **Sommarstengt barnehage** →	9	10	11	12	13	14
15 **Sommarstengt barnehage** →	16	17	18	19	20	21
22 **Sommarstengt barnehage** →	23	24	25	26	27	28
29 **Første dag etter sommarstengt bhg**	30	31				

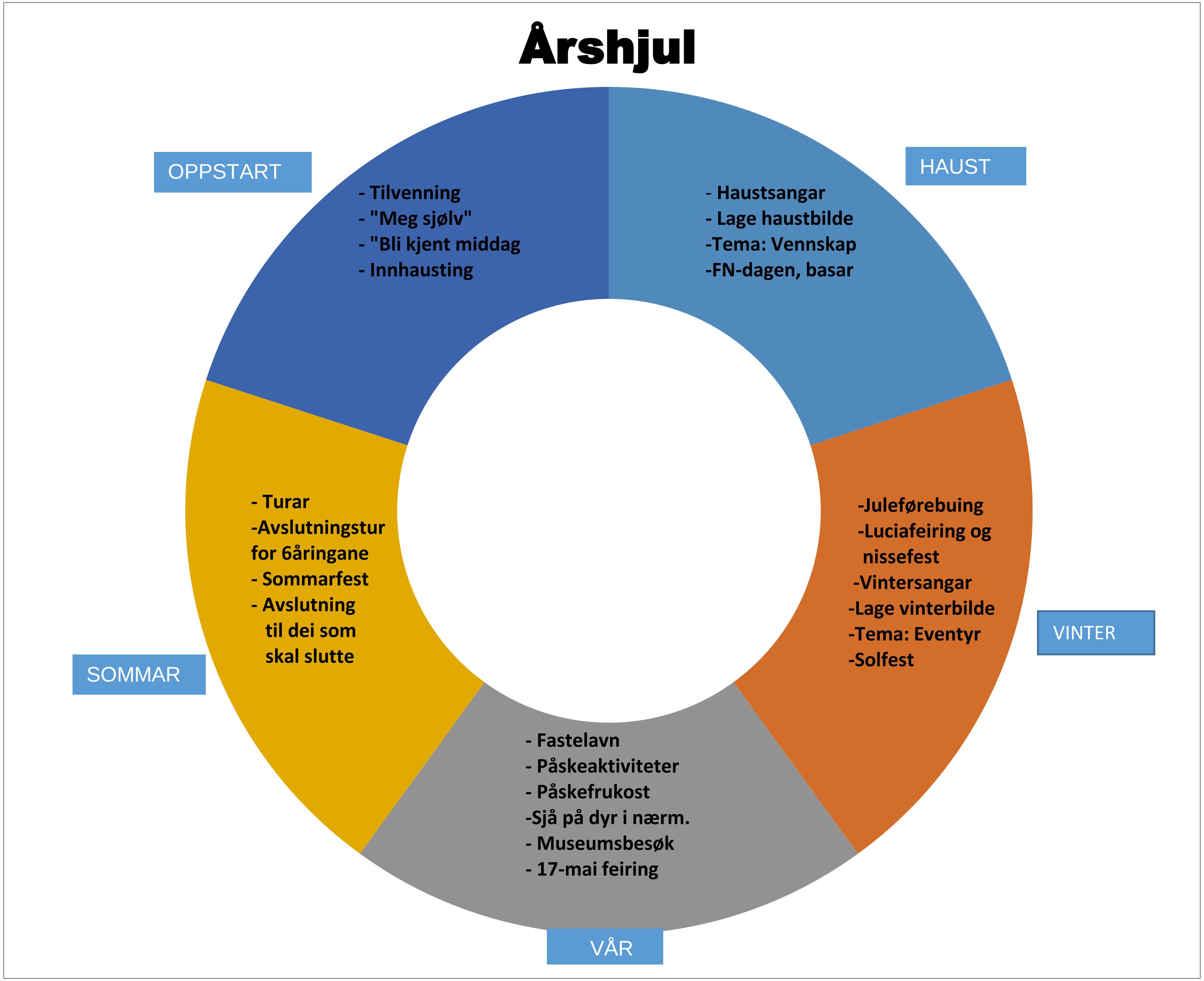
Årshjul
OPPSTART
- Tilvenning
- "Meg sjølv"
- "Bli kjent middag
- Innhausting
HAUST
- Haustsangar
- Lage haustbilde
-Tema: Vennskap
-FN-dagen, basar
VINTER
-Juleførebuing
-Luciafeiring og nissefest
-Vintersangar
-Lage vinterbilde
-Tema: Eventyr
-Solfest
VÅR
- Fastelavn
- Påskeaktiviteter
- Påskefrukost
-Sjå på dyr i nærm.
- Museumsbesøk
- 17-mai feiring
SOMMAR
- Turar
-Avslutningstur for 6åringane
- Sommarfest
- Avslutning til dei som skal slutte